

Fordonsklustret i Västra Götaland

De mest betydelsefulla näringslivsklustret i Sverige

I en internationell jämförelse är Sverige unikt. Trots enbart nio miljoner invånare finns här fyra fordonstillverkare, med hela kedjan från utveckling till tillverkning, i landet. Två av världens ledande tillverkare av tunga fordon – Scania och Volvokoncernen – och två personbiltillverkare – Saab Automobile och Volvo Cars – har sin hemvist i Sverige. Tre av dessa, Volvo Cars, Saab Automobile och Volvokoncernen, finns i Västra Götaland.

Fordonsklustret i Västra Götaland är det mest betydelsefulla näringslivsklustret i Sverige. Fordonsindustrin tillsammans med dess underleverantörer i andra branscher (IT, företagstjänster, metallindustrin m.fl.) sysselsatte uppskattningsvis 130 000 personer i slutet av 2009. Mellan 50 000 och 60 000 av de dessa är verksamma i Västra Götaland. Det motsvarar 7-8 procent av den totala sysselsättningen i länet. Sysselsättningen i branschen har minskat med 20 procent sedan tredje kvartalet 2008.

Endast två länder i Europa, Slovakien och Tyskland, har fler sysselsatta inom fordonsindustrin som andel av industrins totala sysselsättning. Fordonsindustrin svarar för 12 procent av industrins förädlingsvärde, 14 procent av varuexporten och står för den näst största nettoexporten bland alla varugrupper.

Stor andel av forskningen är fordonsrelaterad

2007 svarade fordonsindustrin för nästan en fjärdedel av näringslivets FoU-investeringar i Sverige – mer än dubbelt så mycket som läkemedelsindustrin. Enligt statistik från Eurostat över näringslivets FoU-intensitet hamnar Västra Götaland på andra plats vid en jämförelse med samliga europeiska regioner. Fordonsindustrin har en avgörande betydelse för topplaceringen.

Västra Götalandsregionens arbete är långsiktigt

Västra Götalandsregionen arbetar med långsiktiga insatser för hållbar tillväxt och konkurrenskraft i Västra Götaland. Totalt handlar det om 400 miljoner kronor per år på olika utvecklingssatsningar. Satsningar som ofta medfinansieras av företag eller organisationer med minst dubbelt så mycket pengar, ibland tredubbelt. Totalt kan det alltså handla om insatser för 1-1,5 miljarder kronor per år.

Sedan flera år tillbaka är en viktig del att stärka utvecklingsmiljön för den västsvenska fordonsindustrin. Till exempel genom att stödja forsknings- och utvecklingsprogram inom fordonssäkerhet, energi och miljö. Ett exempel är satsningen på Test Site Sweden i Göteborg, som är ett testcenter för bilindustrin.

Satsningar som förstärker varandra

Fordonsindustrin är både forskningsintensiv och högteknologisk, vilket innebär att den har stor betydelse även inom andra områden. I Västra Götaland görs kraftfulla satsningar på att utveckla energi- och miljöbranscherna, där förutsättningarna är goda. Mycket tack vare upparbetade underleverantörskedjor, stark verkstadsindustri, stort ingenjörskluster och möjligheter att samverka med fordonsindustrin.

Programmet InMotion ska bidra till produkt- och tjänsteutveckling till nytta för omställning av fordons- och transportindustrin och vidareutveckling inom energi- och miljöteknikområdet. Västra Götalandsregionen satsar totalt 150 miljoner kronor på programmet, men andra företag och organisationer lägger minst lika mycket till.

Samverkan ger muskler

Västra Götalandsregionens roll handlar i hög grad om att samverka med nyckelaktörer – företag, branschkluster, nationella myndigheter, kommuner, högskolor, arbetsförmedlingen och kunskaps- och kompetensinstitut – för att skapa så goda förutsättningar som möjligt i Västra Götaland.

Västra Götalandsregionen bidrar också till att bygga upp samverkansplattformar, t.ex. Innovatum i Trollhättan och Lindholmen Science Park i Göteborg. Plattformarnas roll är att fungera som en resurs för samarbete mellan stora och små företag, institut, akademi och andra samhällsaktörer. De har fokus på olika starka framtidsbranscher i Västra Götaland, däribland fordonsindustrin.

Arbetet är långsiktigt

Västra Götalandsregionens arbete är långsiktigt och baseras på Vision Västra Götaland – en gemensam vision för utvecklingen i Västra Götaland som har tagits fram i samarbete med en mängd olika aktörer. Huvudfokus i visionen ligger på fem områden; ett livskraftigt näringsliv, kunskap och kompetensutveckling, infrastruktur och kommunikationer, kultur samt hälsa. Dessutom finns tillväxtprogram som ska skapa förutsättningar för långsiktig växtkraft. Arbetet har som mål att stärka Västra Götalands förutsättningar att hantera såväl uppgångar med stor efterfrågan som nedgångar och strukturförändringar med minskad efterfrågan. Det är anledningen till varför Västra Götalandsregionens insatser är så starkt fokuserade på innovationskraft och förnyelse, tillsammans med satsningar på transportsystemet.

Västra Götalandsregionen styrs av folkvalda politiker. Uppdraget är att erbjuda bra sjukvård och ge förutsättningar för god folkhälsa. Vårt uppdrag är också att arbeta med kultur, tillväxt och en hållbar utveckling i Västra Götaland, bland annat genom att arbeta för goda kommunikationer, stimulera till forskning och utveckling, entreprenörskap och nyföretagande och genom att förbättra förutsättningarna för befintligt näringsliv. Västra Götaland omfattar 49 kommuner och har över 1,5 miljon invånare.

Kontakt:

*Kent Johansson, ordförande i regionutvecklingsnämnden
kent.johansson@vregion.se, 070-53 70 340*

*Bertil Törsäter, regionutvecklingsdirektör
bertil.torsater@vregion.se, 070-86 30 732*

*Lina Wallberg, informatör
lina.wallberg@vregion.se, 070-53 10 577*